

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 октомври 2025 г.
(OR. en)

13731/25

TELECOM 348
COMPET 993

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 8 октомври 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2025) 723 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И СЪВЕТА
Стратегия за използването на ИИ

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 723 final.

Приложение: COM(2025) 723 final

Брюксел, 8.10.2025 г.
COM(2025) 723 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

Стратегия за използването на ИИ

1. Въведение

Напредъкът в областта на изкуствения интелект (ИИ) се осъществява с безпрецедентни темпове, като способностите имат потенциал да преобразуват цели промишлени отрасли и публичния сектор¹. Разработването и приемането на технологии с ИИ (например усъвършенствани модели на ИИ с общо предназначение, ИИ агенти, цифрови близнаци и специализирани малки модели на ИИ) осигуряват на ЕС уникална възможност да насърчи иновациите, да ускори ръста на производителността и да укрепи конкурентната си сила и технологичния си суверенитет. Въпреки силната промишлена база и динамичната екосистема от стартиращи предприятия, разработването и приемането на ИИ в рамките на ЕС остава ограничено, като едва 13,5 % от предприятията и 12,6 % от МСП² — гръбнакът на икономиката на ЕС — използват тези технологии.

Като се основава на плана за действие „Континент на ИИ“ и ангажимента на ЕС за насърчаване на ориентиран към хората и надежден ИИ в съответствие с Акта за изкуствения интелект³, стратегията е насочена към използване на трансформационния потенциал на ИИ, служейки като катализатор за повишена вертикална интеграция. Нейната цел е да се стимулира използването на ИИ, по-специално сред МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация, и да се улесни интеграцията на ИИ, за да се повиши конкурентоспособността на европейските промишлени отрасли, особено на по-стратегическите такива. Стратегията е насочена към **отключване на по-широкообхватните ползи от ИИ за обществото** — от създаване на условия за поставяне на по-точни медицински диагнози на по-ранен етап до повишаване на ефикасността и достъпността на обществените услуги, като същевременно се спазват принципите за недискриминация. Освен това тя има за цел да се **укрепят способностите на ЕС и да се реализират високи постижения при авангардните модели на ИИ**.

С оглед на постигането на тези цели със стратегията се насърчава промяна на начина, по който дружествата и организациите от публичния сектор подхождат към решаването на проблеми. Чрез приемането на **политика „ИИ на първо място“** те се насърчават да интегрират ИИ, като се основават на европейски решения. Чрез въвеждането на ИИ — като същевременно се оценяват потенциалните ползи и рискове от него — европейските дружества могат да се адаптират към трансформационното му въздействие, включително върху организацията на работното място и нуждите от обучение. Този подход не само е **фактор за успеха на предприятията**, но също така **стимулира развитието на стратегическото европейско присъствие в различни слоеве на стековете на ИИ**⁴, което включва работниците и подпомага създаването на надеждна и суверенна екосистема на ИИ на ЕС.

¹ Вж. например доклада на Съвместния изследователски център относно прогнозите в областта на генеративния изкуствен интелект: <https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/9f7e0b86-477c-11f0-85ba-01aa75ed71a1>

² https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_eb_ai/default/table?lang=en

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1689>

⁴ Стектът на ИИ представлява съвкупност от технологии, рамки и инфраструктура, които работят заедно за изграждането, внедряването и разширяването на системи с ИИ, като улесняват тяхното използване.

Като се основава на данните, събрани чрез обществена консултация⁵ и секторни дискусии⁶ през последните месеци, стратегията за използването на ИИ е формулирана около три основни раздела⁷:

- **Въвеждане на водещи секторни инициативи** — за насърчаване на използването на ИИ в ключови промишлени отрасли на икономиката на ЕС и в публичния сектор.
- **Предприемане на мерки за справяне с междусекторните предизвикателства** — за подпомагане на засилено приемане на ИИ от МСП; създаване на условия за работна сила, подготвена да работи с ИИ, във всички сектори; извличане на полза от усъвършенстваните способности на ИИ; и гарантиране на доверие в пазара.
- **Установяване на единен механизъм за управление** — за проправяне на път за секторен подход и насърчаване на динамичен процес на сътрудничество сред заинтересованите страни. Освен това ще бъде създадена обсерватория за ИИ с цел разработване на ключови показатели за ефективност и наблюдение на развитието, въздействието и бъдещите тенденции по отношение на ИИ.

Стратегията за използването на ИИ се придружава от **Стратегията за ИИ в науката**, с която Ресурсът за наука за областта на ИИ в Европа (RAISE) се обявява за водеща инициатива и се обхваща приемането на ИИ във всички научни дисциплини. Тя ще бъде допълнена от **Стратегията за европейски съюз на данните**, с която се откриват нови източници на мащабни набори от висококачествени данни, необходими за обучението на алгоритми.

2. Въвеждане на водещи секторни инициативи

ИИ разполага с потенциала да трансформира начина, по който работят промишлените отрасли и правителствата, и начина, по който се създава стойност в икономиката. Той може да подобри усилията за опростяване, което ще доведе до стимулиране на производителността и конкурентоспособността. В следващите подраздели се описват водещите инициативи за преодоляване на основните секторни предизвикателства и подпомагане на подхода на политиката „ИИ на първо място“. Те произлизат от първоначалните мнения на заинтересованите страни, събрани чрез обществена консултация⁸, покана за предоставяне на данни⁹ и 17 структурирани технически диалога (приложение 1) с ключови секторни участници.

Приемането на стратегията за използването на ИИ бележи началото на процес на трансформация, който ще се актуализира и разширява непрекъснато благодарение на входните данни, получавани от механизма за управление, описан в последната глава на стратегията. Това означава, че описаните по-долу действия биха могли да се допълнят в

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy_bg

⁶ през последните няколко месеца бяха организирани 17 структурирани секторни диалога и 2 политически диалога на високо равнище: вж. таблицата в приложението.

⁷ Представените в стратегията действия не засягат членове 107 и 108 от ДФЕС и съответните антиitrustови правила на ЕС.

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy/public-consultation_bg

⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14625-Apply-AI-Strategy_bg

бъдеще от нови инициативи в други сектори, например финанси, туризъм и електронна търговия. За практическото осъществяване на действията в настоящата стратегия Комисията мобилизира около 1 милиард евро от програмите си за финансиране¹⁰ със значими ефекти на ливъридж в зависимост от сектора.

2.1. Здравеопазване, включително фармацевтични продукти

ИИ изглежда изключително обещаващ за трансформацията на здравния и фармацевтичният сектор, както и за подобряването и дори спасяването на човешки животи в целия ЕС. Той може да подпомогне вземането на по-точни клинични решения на по-ранен етап, да облекчи административната тежест върху медицинските специалисти, да подпомогне административните процеси и да подобри резултатите за пациентите чрез спектъра от грижи. С оглед на нарастващия натиск върху здравните системи ИИ предлага конкретни инструменти за повишаване на ефикасността и качеството, включително в райони с недостатъчно обслужване или отдалечени райони, в които липсват болници, специалисти или диагностични услуги. Отвъд рутинното здравно обслужване, както е подчертано в стратегията на ЕС за медицинските мерки за противодействие¹¹, Комисията също така ще насърчи **използването на инструменти с ИИ за готовност и реакция при здравни кризи**, включително по-бързото откриване и наблюдение на заплахи за здравето при разузнаването в областта на медицинските мерки за противодействие.

Внедряването на ИИ в здравеопазването в целия ЕС и интегрирането му в клиничните работни потоци и административните процеси обаче остават ограничени и неравномерни¹². Пречките включват наличие на качествени данни, разнородни инфраструктури, както и ограничена грамотност и умения в областта на ИИ и недостатъчно доверие в ИИ сред медицинските специалисти. Необходими са действия за насърчаване на инвестициите, стимулиране на иновациите и насърчаване на трансграничното мултидисциплинарно сътрудничество, за да могат да бъдат постигнати пълните ползи от ИИ за здравните системи и гражданите¹³.

За да подкрепи политиката „ИИ на първо място“ в здравния сектор, Комисията:

- **ще създаде европейски центрове за усъвършенстван скрининг, основан на ИИ**, за да се ускори въвеждането на иновативни инструменти за превенция и диагностициране в здравните заведения и да се осигурят здравни услуги в районите с недостатъчно обслужване. Инициативата има за цел да се подобри ранното откриване и да се гарантира навременното диагностициране, по-специално по отношение на сърдечносъдовите и раковите заболявания. В рамките на инициативата ще се прилага подход, с който ще се гарантира, че при скрининга и диагностицирането, основани на ИИ, се вземат предвид специфични за

¹⁰ Включително по-специално програмите „Хоризонт Европа“, „Цифрова Европа“, „ЕС в подкрепа на здравето“ и „Творческа Европа“.

¹¹ COM(2025) 529 final.

¹² <https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/9ddf7bf8-62bf-11f0-bf4e-01aa75ed71a1>

¹³ Например чрез европейския план за борба с рака и свързаната с него мрежа за експертни познания в областта на рака, както и мрежата на ЕС, свързваща признати национални всеобхватни центрове за ракови заболявания.

половете фактори¹⁴. Чрез внедряването на решения в областта на ИИ тези центрове ще подпомогнат клиничното валидиране в реални условия и изпитването на ефективността на местно равнище, както и генерирането на доказателства за приемане в клиничната практика¹⁵. Мрежата от центрове, използващи ИИ, ще улесни достъпа до качествени набори от данни, основани на европейското пространство на здравни данни¹⁶, както и до европейските цифрови инфраструктури за образна диагностика при ракови заболявания¹⁷ и до геномни¹⁸ данни и ще подпомогне изпитването и валидирането на обещаващи модели на ИИ, включително за персонализирана превенция. В основата ѝ ще залегнат съответните действия по линия на европейския план за борба с рака, стратегията за европейските науки за живата природа и предстоящият план на ЕС за сърдечносъдово здраве;

- **ще създаде европейска мрежа за експертни познания по внедряването на ИИ в здравеопазването** с цел консолидиране на насоките и най-добрите практики. Тя ще осигури наръчници за внедряване, насоки, включително относно валидирането на местно равнище (ефективност в клиничната практика), както и наблюдение след внедряването, ще бъдат оформени принципите и ще бъдат поставени основите за обмен на най-добри практики относно внедряването на ИИ в здравеопазването.

Освен това ИИ променя коренно **разработването на лекарствени продукти** — от ускоряване на откриването на лекарства до подпомагане на наблюдението на нежеланите им въздействия. Основаните на ИИ моделиране и симулации могат да ускорят откриването на нови варианти за лечение и на нови терапевтични употреби на съществуващите лекарства, например нови антибиотици, както и да подобрят прогнозите по отношение на безопасността и ефикасността. В резултат на това между 2016 г. и 2024 г. броят на патентите на ИИ, свързани със здравеопазването, които се публикуват ежегодно в държавите — членки на ЕС, нарасна двадесетократно¹⁹. Постигането на пълния потенциал на ИИ при разработването на лекарствени продукти ще изисква траен напредък при изграждането на надеждни модели на ИИ с общо предназначение, успоредно с полагането на усилия за гарантиране на тяхната надеждност, прозрачност и клинична целесъобразност — приоритет, който е особено важен за стимулирането на иновациите в сектора на биотехнологиите²⁰.

Медицинските изделия, включващи приложения с ИИ, могат да доведат до постигането на огромен напредък при осигуряването на здравно обслужване в контекста на настоящите предизвикателства в здравната система, например недостига на работна

¹⁴ Например вж.: [Gender medicine: effects of sex and gender on cardiovascular disease manifestation and outcomes](#) (Основана на пола медицина: ефекти на пола и социалния пол върху проявлението на сърдечносъдови заболявания и резултатите от тях | Nature Reviews Cardiology).

¹⁵ Основите за тази дейност ще бъдат положени посредством действия, финансирани по линия на работната програма за 2025—2027 г. на програма „Цифрова Европа“ и проекта COMPASS-AI.

¹⁶ https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space-regulation-ehds_bg

¹⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/cancer-imaging>

¹⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/1-million-genomes>

¹⁹ Проучване относно внедряването на ИИ в здравеопазването — Европейска комисия, 2025 г.

²⁰ Комисията е поела ангажимент да работи по този въпрос и в предстоящия европейски акт за биотехнологиите, който има за цел да се създадат условия за иновации и да се стимулира конкурентоспособността на ЕС в секторите на биотехнологиите.

сила. Важно е с нормативната уредба на ЕС да се създаде благоприятна за иновациите среда.

За да подпомогне приемането на ИИ при разработването на лекарствени продукти, Комисията:

- **ще стартира предизвикателство за откриване на лекарства с ИИ за потенциални нови лекарствени продукти, които биха могли да се използват за задоволяване на неудовлетворени медицински потребности и третиране на заболявания, които са се оказали трудни за лечение, например болестта на Алцхаймер или някои ракови заболявания.** Спечелилият предизвикателството субект ще получи специален достъп до изчислителния капацитет на инфраструктурните комплекси за ИИ, както и съвети как да реализира своите открития на пазара;
- **ще предложи подходящи действия за рационализиране и създаване на условия за по-бързо навлизане на пазара на медицински изделия, без да се компрометира безопасността.**

2.2. Роботика

С над 90 000 промишлени робота, инсталирани през 2023 г., и над 400 производители на сервизни роботи Европа е на челно място в революцията в роботиката — „физическия ИИ“. Като се основава на високите постижения в областта на мехатрониката, датчиците и микроконтролерите, интегрирането на ИИ ще позволи на разработчиците в ЕС да осъществят редица иновации — от когнитивни работи до автономни дроневи, с широкообхватни въздействия в производството, здравеопазването, селското стопанство, отбраната и др. ЕС е особено силен в областта на промишлената роботика, където сътрудническите работи (наричани също така „роботи“) осигуряват условия за безопасно и ефикасно взаимодействие между хора и работи, спомагат за облекчаване на недостига на работна сила и намаляват експозицията на работници на монотонни или опасни задачи. Допълнителното развитие на роботиката чрез интегриране на генеративен ИИ и внедряване на европейски решения обаче е задължителна стъпка, ако ЕС желае да продължи да бъде лидер в иновациите в този сегмент.

За да подпомогне внедряването на ИИ в сектора на роботиката, Комисията:

- **ще създаде катализатор за навлизането на европейската роботика, който ще обедини разработчиците и отраслите ползватели с цел да се ускорят разработването и внедряването на европейски решения в отговор на нуждите на пазара. Това ще бъде извършено в сътрудничество с Асоциацията за данни и работи с ИИ²¹.** В този контекст Комисията ще финансира **разработването на секторни механизми за ускоряване на проекти, насочени към приемането на основани на ИИ работи**, като се фокусира върху случаи на употреба с голямо въздействие, на които е отдаден приоритет в тясно сътрудничество с отраслите крайни ползватели, и гарантира съгласуване на иновациите с нуждите в реални условия.

²¹ <https://adr-association.eu>

2.3. Производство, инженерство и строителство

Европейската преработваща промишленост се състои от 2,2 милиона предприятия, предимно МПС, като в тях работят 30 милиона души и се генерират около 14 % от БВП на ЕС²². От разработването на нови (по-чисти) материали до веригата на доставки и логистичното осигуряване, производството включва широк набор от взаимосвързани сегменти — от традиционни и високотехнологични отрасли до строителство или логистично осигуряване. Въпреки силните страни на ЕС при производството на средни и високи технологии в сектори като механично и електроинженерство, химикали и машини, производството се премества към региони с по-ниски разходи, което намалява конкурентоспособността и отслабва устойчивостта и стратегическата автономност. Трансформационният потенциал на ИИ и на автоматизацията обаче би могъл да обърне тази тенденция.

ИИ може да подобри ефикасността, точността и способността за адаптиране на различни производствени процеси. Крайъгълен камък на тази трансформация е използването на основани на ИИ цифрови близнаци, които позволяват на дружествата да провеждат сложни симулации и сценарии от типа „какво ще стане, ако?“ във виртуална среда. В днешно време те вече се използват в преработващата промишленост, като улесняват диагностичната поддръжка²³ и помагат да се проектира и оптимизира обслужването на цели вериги на доставки, производствени цехове и ключови работни потоци в производството. Чрез създаването на интелигентни цифрови модели на сгради, продукти, машини и производствени процеси дружествата могат да изпитват, подобряват и прецизират своите операции преди извършването на промени в реални условия.

За да подпомогне внедряването на ИИ в преработващата промишленост, Комисията:

- **ще подпомогне разработването на авангардни модели на ИИ и ИИ агенти, адаптирани към производството.** Като се основава на пространството за производствени данни²⁴ и предстоящата стратегия за европейски съюз на данните, Комисията ще улесни обединяването на данни от различни промишлени участници **чрез доверени трети страни**, така че да се осигури достатъчен обем данни за обучение, като същевременно се защитават интелектуалната собственост и сигурността на данните и по целесъобразност се използват лабораториите за данни в инфраструктурните комплекси за ИИ;
- **ще финансира разработването на механизми за ускоряване на проекти за приемането на ИИ в производството, което спомага за по-ефективно запълване на празнината между научноизследователските лаборатории и внедряването.** С тези проекти ще се ускори разработването на основани на ИИ производствени решения, насочени към нуждите на промишлеността, като се осигурява непрекъснатата подкрепа и се гарантира напредъкът по тези решения от

²² 2024 г., Световна банка, Trading Economics.

²³ Анализирани на данните от датчици на машини с цел да се предвидят аварии в оборудването преди настъпването им.

²⁴ <https://manufacturingdataspace-csa.eu/>

лабораторията до висока степен на зрялост, подходяща за приложения в реални условия.

2.4. Отбрана, сигурност и космическо пространство

ИИ възникна като революционна технология от критично значение, която оказва пространно въздействие върху геополитиката, сигурността и отбраната. Както е подчертано в **Бялата книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.**²⁵, новите технологии, включително ИИ²⁶, променят из основи естеството на военното дело. Предвижда се, че използването на ИИ за отбрана ще се увеличи драстично с оглед на нарастващия интерес от приложения с ИИ с двойна употреба, и по-специално очакването, че авангардните модели разполагат с потенциал за стратегическо и военно превъзходство. ИИ може да осигури стратегическо предимство, ако се използва за безпилотни превозни средства, ситуационна осведоменост и разпознаване на модели на бойното поле, за подпомагане на използването на оръжия (например изстребители) или когато се използва за автоматизация на част от свързаните с отбраната продукти, например дронове. Както е обявено в Бялата книга, до края на 2025 г. ще бъде внесена **Европейската пътна карта за трансформация в отбраната**, за да се насърчи по-бързо внедряване на революционни технологии от критично значение, включително ИИ, в отбранителните способности с цел да се постигне европейска отбранителна готовност до 2030 г. в съответствие с интересите и целите на Съюза в сферата на икономиката и сигурността.

Освен това Комисията съфинансира изчислителни способности с държавите членки, включително в полезно взаимодействие с отбраната. Чрез своите национални планове държавите членки могат да се възползват също така от **инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE)**, за да инвестират в ключови области на отбраната, включително в основани на ИИ оборудване и киберсигурност.

Освен това в Съобщението **„Визия за европейската космическа икономика“**²⁷ се признава ключовата роля на ИИ за стимулиране на конкурентоспособността и устойчивостта на космическия сектор на ЕС. ИИ революционизира начина, по който се проектират, произвеждат и обслужват космическите системи. По подобен начин ИИ е от решаващо значение за наземната инфраструктура за обслужване на бъдещите мегаконстелации и за разгръщане на способностите за моделиране на големи масиви от космически данни. Ето защо за отключването на пълния потенциал на космическите системи на ИИ Комисията по целесъобразност ще насърчи изграждането на среда, която улеснява интегрирането на способностите и технологиите за ИИ с цел повишаване на резултатите, ефективността и сигурността. В този контекст Комисията ще подкрепи разработването на суверенни авангардни модели и системи с ИИ агенти, като гарантира вграждането по проект на мерки за сигурност.

²⁵ https://www.eeas.europa.eu/eeas/white-paper-for-european-defence-readiness-2030_en?ettrans=bg

²⁶ С предстоящата пътна карта за прилагане на ИИ в общата външна политика и политика на сигурност и в общата политика за сигурност и отбрана ще се определи рамка за координирани действия, насочени към повишаване на способностите на ИИ в сферата на сигурността и отбраната.

²⁷ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/vision-european-space-economy_en?prefLang=bg

За да подкрепи политиката „ИИ на първо място“ в сектора на отбраната и в космическия сектор, Комисията:

- **ще ускори разработването и внедряването на европейски способности за ситуационна осведоменост и С2 (командване и контрол) с помощта на ИИ** чрез Европейския фонд за отбрана (ЕФО), като същевременно стимулира решенията с отворена архитектура за двойна употреба, насочени към граничната сигурност и защитата на критична инфраструктура, осигурява оперативна съвместимост в подкрепа на водещите проекти в областта на отбраната, включително наблюдението на източния фланг и стената за защита от дронове, по-специално за интегрирането на автономни функции в различни решения;
- **ще разработи стратегическа и специално предназначена за целта европейска инфраструктура от способности с изчислителна мощност с висока степен на сигурност** (например инфраструктурен комплекс/гигакомплекс за ИИ) за обучение на модели на ИИ в областта на отбраната и космическите технологии и за разработване на отбранителни и космически приложения с ИИ;
- **ще подкрепи постигането на съответствие в областта на ИИ при производството на космически технологии и при космическите операции в ЕС, включително за разположена в орбита и наземна инфраструктура**, чрез авангардно производство, роботика, специални периферни изчисления/изчисления в орбита, мрежи за космически данни, оборудване за обработка на сигнали, системи за командване и контрол.

Комисията и ЕСВД ще свържат посочените по-горе приоритетни действия с координираните ангажименти, инициативи и действия, поети от държавите членки посредством процеса по Пътната карта за отбранителна готовност, както и със съответната рамка и инициативи, насочени към ускоряване на приемането на ИИ в отбраната, включително чрез мобилизиране на ЕФО и центъра за иновации в областта на отбраната (ЦИОО) на Европейската агенция по отбрана.

Както е подчертано в **ProtectEU — европейска стратегия за вътрешна сигурност**²⁸, ИИ също така се превръща в основен инструмент за гарантиране на вътрешната сигурност и на киберсигурността, като държавите и гражданите са изправени пред все по-сложни и бързо променящи се цифрови заплахи. Терористичните и организирани престъпни организации използват във все по-голяма степен основани на ИИ технологии, за да ускорят, увеличат и разширят обхвата на незаконните си дейности. Киберпрестъпност, саботаж и тероризъм се смесват в хибридни атаки, при които ИИ често се използва от злонамерени участници. Поради това трябва да гарантираме бързото осигуряване на основани на ИИ решения за вътрешната сигурност и киберсигурността. Те ще подпомагат работата на органите при изпълнението на сложни задачи в областта на сигурността, ще помагат в борбата срещу злонамереното използване на ИИ, ще откриват аномалии, ще анализират и ще реагират по-ефективно на инциденти. Това ще даде възможност за по-бързо установяване на атаки, вземане на по-добри решения и по-ефикасно използване на ресурсите.

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0148>

За да подпомогне политиката „ИИ на първо място“ в областта на вътрешната сигурност, включително в сектора на киберсигурността, Комисията:

- **ще насърчи разработването и внедряването на решения в областта на ИИ²⁹ за целите на вътрешната сигурност, включително чрез подпомагане на приложните изследвания и иновациите и стимулиране на пускането на пазара на решения в областта на ИИ, специално пригодени за използване в сферата на вътрешната сигурност;**
- **ще финансира проекти за разработване и внедряване на инструменти, технологии и услуги за киберсигурност, които разчитат на ИИ, насочени към откриване на заплахи и уязвимости, смекчаване на заплахи, възстановяване от инциденти чрез самовъзстановяване, анализ на данни и споделяне на данни;**
- **ще подпомогне оперативната съвместимост и надеждната интеграция на ИИ в архитектурите, инфраструктурите и наблюдението на заплахи в сферата на киберсигурността, включително киберхъбове и предстоящите хъбове за сигурност на кабелите, както и за цифрови среди с двойна употреба и от значение за отбраната.**

2.5. Мобилност, транспорт и автомобилна промишленост

Секторът на мобилността е от решаващо значение за европейската икономика и за устойчивата трансформация на Европа. ИИ вече се използва широко и оказва огромно въздействие върху сектора — от оптимизация на маршрути до усъвършенствани системи за съдействие на водача. Автоматизираните технологии за транспорт и мобилност на основата на ИИ бързо се разрастват, като обхващат всички видове транспорт. Те помагат за по-безопасна и по-устойчива мобилност чрез подобряване на потока на движение, логистичното осигуряване и планирането на транспорта. Автоматизираните превозни средства³⁰ (АПС) например осигуряват условия за гъвкави и разходоэффективни услуги и помагат да се преодолее недостигът на водачи³¹. Тяхното внедряване обаче е затруднено поради технологични, регулаторни и икономически предизвикателства. Взаимодействието между разпоредбите на национално равнище и на равнище ЕС усложнява изпитването в реални условия, одобряването и използването на АПС. Приемането се затруднява допълнително от проблеми, свързани с доверието, трудности при достъпа до висококачествени данни за обучение и неподходящо внедряване на транспортни и цифрови инфраструктури.

За да подкрепи политиката „ИИ на първо място“ в сектора на мобилността, Комисията:

- **ще мобилизира инфраструктурните комплекси и гигакомплекси за ИИ с цел ускоряване на разработването на иновативни модели на ИИ и общи**

²⁹ COM(2025) 349 final, Пътна карта за законен и ефективен достъп до данни за целите на правоприлагането.

³⁰ Понятието „превозно средство“ обхваща всички видове транспорт, т.е. автомобилен, железопътен, въздушен, морски транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища.

³¹ Съвместен изследователски център, *Requirements for Inclusive Automated Vehicle Services: Insights for Vehicle and Smartphone Application Design* (Изисквания за услуги на автоматизирани превозни средства с приобщаващ характер: изводи за проектиране на приложения за превозни средства и смартфони), 2025 г., <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC142261>.

софтуерни платформи за автоматизирани системи за шофиране и управление на превозни средства в рамките на Европейския алианс за свързани и автономни превозни средства³²;

- **ще стартира инициативата „Градове с амбиция за автономно шофиране“**, за да се ускори внедряването на оперативни услуги съвместно с европейски доставчици като част от мащабните трансгранични изпитателни платформи, обявени в Плана за действие в областта на промишлеността за европейския автомобилен сектор. Като се основава на препоръките, отправени от Европейския алианс за свързани и автономни превозни средства³³, тя ще се съсредоточи върху автономните превозни средства, използващи ИИ (превозни средства роботи), и автономното придвижване от точка до точка в градовете, като създаде оперативни съвместни предприятия и мобилизира готовите за използване мерки за иновации в Акта за изкуствения интелект относно регулаторните лаборатории и изпитването в реални условия.

2.6. Електронни съобщения

Интеграцията на ИИ в сектора на **електронните съобщения** се ускори значително през последните години в резултат на нарастващото търсене на автоматизация, оптимизация на мрежите и подобро обслужване на клиентите. Понастоящем 65 % от операторите по света установяват стратегии за ИИ и активно изпитват основани на ИИ решения в различни дейности, свързани с мрежи и с обслужване на потребителите³⁴. ИИ разполага със значителен потенциал, особено чрез по-интелигентно управление на мрежите и иновации на услугите³⁵. Неговото въздействие в тази област обаче все още е ограничено поради липсата на отворени платформи и капацитет на периферните устройства.

За да подкрепи политиката „ИИ на първо място“ в сектора на електронните съобщения, Комисията:

- **ще популяризира способностите на ЕС по отношение на периферните устройства с ИИ**, като осигури специална подкрепа в рамките на съвместното предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ и съвместното предприятие „Интегрални схеми“;
- **ще създаде европейска платформа за далекосъобщения с ИИ** (пилотно действие за стекове на ИИ по линия на програма „Цифрова Европа“) **за оператори на далекосъобщения, за търговци и за отраслите ползватели** с цел съвместно³⁶ разработване на елементи за стекове на ИИ, включително посреднически слоеве, инженеринг на данни, облачни интерфейси и услуги с ИИ, евентуално въз основа на отворен код.

³² Въз основа на Плана за действие в областта на промишлеността за европейския автомобилен сектор (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0095>). Меморандумът за разбирателство между партньорствата 2Zero, ССАМ и ВАТТ4ЕУ допълнително ще укрепи връзките към интегралните схеми, ИИ и роботиката. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/ip_25_2090/IP_25_2090_EN.pdf

³³ Открита покана за присъединяване към алианса: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/75555fa5-6d3c-253b-cefc-1c9b4f8daadf>.

³⁴ <https://www.gsmaintelligence.com/research/telco-ai-state-of-the-market-q4-2024>

³⁵ Включително чрез мобилни устройства и периферни изчисления.

³⁶ В съответствие с правилата на ЕС в областта на конкуренцията, когато са приложими, включително Насоките относно приложимостта на член 101 от ДФЕС по отношение на споразуменията за хоризонтално сътрудничество.

2.7. Енергетика

ИИ разполага с потенциала да подобри енергийната ефективност в цялата верига за създаване на икономическа стойност. От подобро управление на електроенергийната мрежа и интегриране на енергията от възобновяеми източници до по-ефикасно използване на съществуващата инфраструктура или оптимизация на капацитета за съхранение. Инструментите с ИИ помагат на дружествата да спестяват енергия благодарение на оптимизираното проектиране и обслужване на сградите и намаляват разходите за енергия чрез автоматизация на закупуването/продажбата на енергия. Накрая, нововъзникващите инструменти, основани на ИИ, могат да осигурят възможност на гражданите и предприятията да управляват по-добре своето потребление на енергия и да им помогнат да се ориентират в офертите за продажба на енергия на дребно. Същевременно енергетиката е сектор от критично значение, осигуряващ необходимата електроенергия за разрастващата се цифрова икономика на Европа и увеличаващите се центрове за данни.

Приемането на ИИ в енергийния сектор обаче е неравномерно. Поради строгите изисквания за безопасност, разпокъсаното управление и ограниченото споделяне на данни се отчита по-бавен напредък при управлението на електроенергийната мрежа, гъвкавостта на потреблението³⁷ и планирането на инфраструктурата³⁸.

За да насърчи използването на ИИ за подобряване на управлението на електроенергийната мрежа и енергийната ефективност, Комисията:

- **ще подпомогне разработването на модели на ИИ за осигуряване на прогнози, оптимизация, цифрови близнаци и балансиране на системата в рамките на енергийната система.** Тези дейности ще бъдат подкрепени чрез мобилизиране на инфраструктура, софтуер и инструменти с ИИ, комбиниращи изчисления в облак, периферни изчисления и интернет на предметите, така че да послужат като цифров гръбнак за всички активи на енергийната система и да гарантират сигурно, ефективно и надеждно споделяне на данни в цялата енергийна екосистема.

ИИ подобрява потреблението на енергия и енергийната ефективност в различни сектори. Усъвършенстваните модели на ИИ и системи с ИИ обаче също така консумират значителни количества енергия, по-специално в централите за данни. В предстоящата стратегическа пътна карта за цифровизация и ИИ за енергийния сектор ще бъде описано по-подробно използването на ИИ в рамките на енергийната система и наред с Акта за развитието на изчислителни облаци и ИИ ще бъдат разгледани стратегии за гарантиране, че са налице енергийни ресурси за разработване на ИИ, например чрез подобряване на енергийната ефективност в централите за данни. Освен това е необходимо да се подобри разбирането относно въздействието на архитектурата на алгоритмите на ИИ върху

³⁷ Гъвкавостта на потреблението се отнася до способността за коригиране на потреблението на електроенергия в отговор на външни сигнали, като например промени в цените или търсенето в електроенергийната мрежа. Тя позволява на потребителите да променят, намаляват или повишават своето потребление на енергия през конкретни периоди, по-специално през периодите на върхово натоварване, за да помогнат да се балансира електроенергийната мрежа и да се намали необходимостта от допълнителен капацитет за производство.

³⁸ На всеки две години Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС-Е) разработва десетгодишен план за развитие на мрежата (ДПРМ) за целия Съюз. В по-скорошен план съгласно Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (Директивата за електроенергията) се изисква ОРС редовно да изготвят и публикуват планове за развитие на разпределителните мрежи (ПРРМ).

моделите на потребление на енергия. Поради това, както е предвидено в Акта за изкуствения интелект, Комисията ще **приеме искане за стандартизация по отношение на общи процеси за докладване и документиране на въздействието на системите с ИИ и моделите на ИИ с общо предназначение върху потреблението на енергия.**

2.8. Климат и околна среда

Европа е дом на множество водещи организации за иновации в сферата на климата и околната среда. От 2019 г. насам новосъздадените предприятия с ИИ в тези сектори са привлекли рисков капитал в размер на около 700 милиона евро³⁹. По-специално при ИИ има дългогодишни традиции за екологичен мониторинг, изготвяне на прогнози и наблюдение на Земята. ИИ може да подобри системите за ранно предупреждение за пожари, наводнения, суши, горещи вълни, реагиране при бедствия и да подпомогне управлението на водите⁴⁰, както и взимането на решения за устойчивост и готовност с цел намаляване на риска от свързани с климата бедствия. Революционните инициативи, като например „Дестинация Земя“⁴¹ и Европейският цифров океан — отражение на реалния⁴², осигуряват интерактивни симулации с висока резолюция и безпрецедентни възможности за прогнозиране.

Въпреки постигнатия напредък обаче пълният потенциал на ИИ за действия в областта на климата и околната среда остава неизползван поради научната и технологичната сложност на основаното на ИИ моделиране на климата и околната среда в съчетание с трайния недостиг на капацитет и умения сред местните органи, МСП и гражданското общество. Разпокъсаната екосистема от инструменти, набори от данни и услуги с ИИ в областта на климата и околната среда допълнително задълбочава тези предизвикателства, като възпрепятства широкото приемане и оказване на въздействие.

За да подкрепи политиката „ИИ на първо място“ в сектора на климата и околната среда, Комисията:

- **ще внедри авангарден модел на ИИ с отворен код, обхващащ земната система, и свързаните с това приложения и услуги на основата на ИИ, които позволяват изготвяне на по-добри метеорологични прогнози, наблюдение на земята и сценарии от типа „какво ще стане, ако?“ като следваща стъпка от „Дестинация Земя“.** Той ще бъде напълно обучен в инфраструктурните комплекси за ИИ на ЕС, като ще се следва мултидисциплинарен подход за интегриране на различни видове експертни знания. Чрез този модел Комисията ще предостави на разположение на местните органи и на съответните участници, основани на ИИ, местни цифрови близнаци (с интегриране на притежавани от ЕС данни от „Коперник“⁴³), с което ще спомогне да се предвиждат рисковете и да се намали въздействието от изменението на климата чрез подобрена готовност и

³⁹ <https://dealroom.co/eu-apply-ai-climate-environment>

⁴⁰ Приетата през юни 2025 г. стратегия за устойчивост на водните ресурси има за цел да се намали водният отпечатък, включително за изчислителни инсталации, чрез повишаване на тяхната кръговост посредством повторното използване на водите, ефективността и сухото охлаждане.

⁴¹ <https://destination-earth.eu/>

⁴² <https://www.edito.eu/>

⁴³ <https://www.copernicus.eu/bg>

устойчиво градско и селско планиране⁴⁴, както и услуги за подобро управление на бедствия и подпомагане при кризи.

2.9. Хранително-вкусова промишленост

ИИ вече променя селскостопанското производство в няколко ключови области и може да революционизира начина, по който се произвежда храната, като се грижи за околната среда, климата и хората⁴⁵. Той може да подобри прецизното земеделие и да захранва работи и машини, използвани за селскостопанска работа. ИИ вече подпомага земеделските производители чрез основани на ИИ инструменти за консултации, като осигурява персонализирани препоръки за специфичните им потребности.

Множество приложения за прецизно земеделие обаче не достигат до пазара поради липса на качествени данни⁴⁶ и съвместно договорени формати или защото липсва оперативна съвместимост между платформите, които са затворени или са свързани само с един търговец. Освен това земеделските производители често се колебаят да приемат основани на ИИ решения поради липса на време и умения, недоверие в ИИ и несигурност по отношение на отговорността, както и страх от загуба на контрол при вземането на решения. В този контекст приемането на ИИ в европейските земеделски стопанства остава ограничено, особено в сравнение с други региони⁴⁷.

За да подкрепи политиката „ИИ на първо място“ в сектора на хранително-вкусовата промишленост, Комисията:

- **ще насърчи създаването на основана на ИИ платформа за хранително-вкусовата промишленост, която ще улесни внедряването на специализирани инструменти и приложения за земеделие, използващи ИИ.** Платформата ще улесни откриването и интегрирането на приложения, като ще повиши доверието на земеделските производители в приложенията, използващи ИИ, и ще насърчи разработването на приложения с отворен код⁴⁸.

2.10. Културни и творчески индустрии и медии

Потенциалът на ИИ в културните и творческите индустрии нараства и разкрива нови възможности за творчество. ИИ може да подпомогне филмовите режисьори във всички етапи на производството чрез подобряване на процесите, като например изготвянето на т.нар. сториборд и специалните ефекти. Той може да повиши откриваемостта на онлайн медийно, музикално и литературно съдържание, което води до по-разнообразно

⁴⁴ ИИ също така разполага с огромен потенциал за подпомагане и максимално увеличаване на ползите от разгръщането на ценностите и принципите на новия европейски Баухаус.

⁴⁵ [Визия за селското стопанство и храните — да изградим заедно привлекателен селскостопански и агрохранителен сектор за бъдещите поколения.](#)

⁴⁶ Важен фактор за успешното внедряване на ИИ в селското стопанство е изграждането на система от уникални идентификатори на земеделските стопанства, както е проучено, наред с другото, в консорциума за европейска цифрова инфраструктура (КЕЦИ) за хранително-вкусовата промишленост. Друг важен фактор за успеха на ИИ в сектора на хранително-вкусовата промишленост е подобряването на свързаността в селските райони.

⁴⁷ В проучване на McKinsey от 2024 г. бе установено, че едва 27 % от европейските растениевъди използват алгоритми за наблюдение на реколтата и едва 49 % разполагат контролери за прецизно напояване — приблизително наполовина спрямо процента на внедряване в САЩ (<https://www.mckinsey.com/industries/agriculture/our-insights/global-farmer-insights-2024?com>).

⁴⁸ Усилията ще бъдат подпомогнати и от съществуващите инструменти, като например общото европейско пространство на данни за селското стопанство (<https://agridataspace-csa.eu/>) и съфинансираното партньорство „Селско стопанство, подпомогнато чрез данни“ по линия на „Хоризонт Европа“.

потребление и до подобро разпределение на приходите за създателите. ИИ може да насърчи културното многообразие, като осигури на създателите знанията и инструментите, от които се нуждаят, за да създават по-приобщаващо и разнообразно съдържание, с което се гарантират приобщаването на хората с увреждания и достъпността. Той може да персонализира създаването на съдържание и да повиши ангажираността на публиката.

Освен това ИИ подпомага културното наследство и може да се използва за различни цели, като например възстановяване, реконструкция, опазване, повторно използване за виртуални продукти, както и по-значима ангажираност на ползвателите, което в крайна сметка подпомага и други свързани сектори, например туризма⁴⁹. Като цяло внедряването на модели на ИИ създава ценни възможности за сътрудничество между културните и творческите индустрии, като индустрията на видеоигрите е в позиция да се използва като ключов изпитателен център за иновации, които ще могат да бъдат прехвърляни към множество индустрии.

Въпреки потенциала на ИИ, неговото внедряване в културните и творческите индустрии остава неравномерно⁵⁰, отчасти поради общите предизвикателства, като например достъпа до етични, прозрачни, приобщаващи и качествени модели, извличането на печалба от специализирани модели на ИИ, обезпечаването на разнообразни източници на финансиране и придобиване на усъвършенствани умения. Освен това културните и творческите индустрии се опасяват от неупълномощено използване на защитено с авторско право съдържание при обучението на генеративни модели на ИИ и техните продукти, което може да окаже отрицателно въздействие върху културното многообразие, творчеството и медийния плурализъм⁵¹. В допълнение доминирането на големи технологични дружества в сектора поражда сложна динамика, която може да окаже влияние върху културното многообразие и капацитета за иновации на по-малките организации.

За да подпомогне внедряването на ИИ в културните и творческите индустрии, Комисията⁵²:

- **ще насърчи развитието на микростудиа в целия ЕС, специализирани във виртуални продукти с помощта на ИИ.** Освен това Комисията ще подкрепи

⁴⁹ Макар че туризмът не е сред основните индустрии, обхванати от стратегията за използването на ИИ, той несъмнено е важен фактор за европейската икономика, като допринася около 5 % от брутната добавена стойност и подпомага пряко повече от 20 милиона работни места и повече от 3 милиона предприятия. Бързото интегриране на ИИ в туризма променя начина, по който функционира секторът, от гледна точка както на потребителите, така и на операторите. Поради това Комисията ще продължи да насърчава използването на ИИ в туризма при зачитане на етичните практики и неприкосновеността на данните, насърчаване на прозрачността и приобщаването и същевременно стимулиране на постигането на напредък по устойчиви иновации.

⁵⁰ 51 % от дружествата за видеоигри, 39 % от аудио-визуалните дружества и 35 % от новинарските медийни дружества са внедрили основани на ИИ решения. 35 % от създателите на музика също посочват, че използват ИИ за своята работа. Перспективи пред европейските медии, предстоящо 2-ро издание, Technopolis Group въз основа на проведеното от ЕМІ проучване на предприятията, 2024 г.

⁵¹ Що се отнася до авторските права, Комисията вече улесни изготвянето на [кодекс за поведение](#), за да се опишат подробно правилата за ИИ с общо предназначение (ИИОП) в Акта за изкуствения интелект. Кодексът беше одобрен като подходящо средство, чрез което доставчиците да докажат, че спазват своето задължение в контекста на Акта за изкуствения интелект. Освен това — и с по-пряка връзка с авторските права — Комисията прие образец на съдържанието, използвано за обучение на ИИОП, и понастоящем се провежда проучване дали е осъществимо да се създаде регистър на възможностите за неучастие съгласно изключението по отношение на извличането на информация от текст и данни (ИИТД), като се планира проучване в подкрепа на оценката на правилата в Директивата относно авторското право в цифровия единен пазар, включително изключението по отношение на извличането на информация от текст и данни. В допълнение Комисията започна [процес](#) за изготвянето на нов кодекс за поведение в контекста на член 50 от Акта за изкуствения интелект за прозрачност на генерирано от ИИ съдържание.

⁵² За допълване на посочените мерки Комисията ще предложи стратегия за ИИ за културните и творческите индустрии с цел да се гарантира допълнително, че ИИ създава условия и укрепва човешкото творчество, опазвайки същевременно европейското културно и езиково многообразие.

инвестиции в разработването и внедряването на европейски модели на ИИ с акцент върху интерактивното разказване на истории с пълно потапяне в изживяването, включително чрез съответните медии, както и върху откриваемостта на европейско музикално и литературно съдържание онлайн⁵³;

- **ще подпомогне разработването на общоевропейски платформи, използващи многоезични технологии с ИИ, с цел предоставяне на новини и информация от професионални медии в целия ЕС** на по-широка аудитория в реално време. ИИ ще се използва за превод на съдържанието за съответните канали, включително телевизионно и радиоразпръскване, чрез класифициране, разпознаване, езиков анализ и превод на съдържанието;
- **ще стартира целево проучване относно правните предизвикателства, свързани с генерираните от ИИ продукти, и как авангардните технологични гаранции и технологии, включително ИИ, биха могли да се използват за предотвратяване и смекчаване на рисковете от генериране от ИИ на съдържание, с което се нарушават авторските права, включително чрез откриване и премахване на такова съдържание.**

2.11. Публичен сектор

ИИ разполага със значителен потенциал за по-ефективно публично управление⁵⁴. Проучване на Комисията⁵⁵ показва, че 52 % от интервюираните управители на публичноправни субекти са посочили, че тяхната администрация вече е внедрила поне едно решение в областта на ИИ, а 63 % планират нови проекти с ИИ. По аналогичен начин през 2024 г. обсерваторията „Public Sector Tech Watch“⁵⁶ отчете над 1 200 случая на употреба на ИИ в публичните администрации в целия ЕС. Ясните насоки, позволяващи предприемане на действия, обаче са от решаващо значение за пълномащабното и отговорно внедряване на решения в областта на ИИ, особено за администрации, които едва сега започват да използват ИИ. Специфични пречки, като например разпокъсани източници на данни на публичния сектор и ограничена достъпност на надеждни инструменти на основата на ИИ, все още не позволяват да се оползотвори пълният потенциал на технологиите с ИИ. Поради това преодоляването на евентуалните предразсъдъци, инвестирането в инфраструктура и умения и гарантирането на прозрачност и доверие ще бъдат от ключово значение за успешната интеграция на ИИ в публичния сектор.

Ползите, които публичните администрации могат да извлекат от политиката „ИИ на първо място“, не се изразяват само в повишаване на ефективността на тяхната дейност и в намаляване на административната тежест и на бюрокрацията за бизнеса, а и в подпомагане на новосъздадените предприятия за ИИ да се разраснат чрез повишено търсене на европейски решения с ИИ с отворен код. Това на свой ред може да укрепи

⁵³ Те ще бъдат финансирани по линия на програмите „Цифрова Европа“ и „Творческа Европа“.

⁵⁴ Вж. например доклада на JRC относно потенциала на генеративния изкуствен интелект за публичния сектор: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139825>. Вж. например доклада на Съвместния изследователски център относно потенциала на генеративния изкуствен интелект за публичния сектор: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139825>

⁵⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138684>

⁵⁶ <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/public-sector-tech-watch>

суверенитета на ЕС по отношение на ИИ. Вместо да се третира като отделен инструмент, ИИ трябва да бъде позициониран като стратегически актив, интегриран в институциите и услугите⁵⁷. С оглед на въздействието, което ИИ може да окаже върху публичния сектор, а оттам и върху гражданите, от изключително значение е да се оценяват и поддържат сигурността, както и оперативната автономност и суверенитетът в тясно сътрудничество с държавите членки. Комисията се стреми да дава пример, като внедрява вътрешни политики за ИИ по иновативен, отговорен и надежден начин (приложение 2).

За да насърчи внедряването на решения в областта на ИИ в публичния сектор, Комисията:

- **ще създаде набор от инструменти с ИИ, насочен към публичните администрации** (включително съдебната власт⁵⁸), който ще включва споделено хранилище с практически инструменти и решения с отворен код, позволяващи повторно използване,⁵⁹ с цел да се подкрепи оперативната съвместимост на ИИ⁶⁰. Този набор от инструменти също така ще включва решенията в областта на ИИ, предвидени в пътната карта за законен и ефективен достъп до данни за целите на правоприлагането⁶¹. В допълнение ще бъде даден ход на сценария за ИИ в публичния сектор и готовността за оперативна съвместимост (сценарий PAIR), за да се осигурят практически поетапни примери в рамките на изживяването на ползвателите, което ще помогне на администрациите да разработят услуги, съобразени със специфичните им потребности;
- **ще ускори приемането на приспособими и възпроизводими европейски решения в областта на генеративния ИИ в публичните администрации⁶² със специална насоченост към образованието⁶³, като се отчитат потенциалните рискове в тази област.** Това включва създаването на всеобхватен набор от технически и свързани с политиката инструменти за подпомагане на разработването на решения в областта на генеративния ИИ и ИИ агенти⁶⁴. Това

⁵⁷ В тази насока КЕЦИ „CityVerse“ например подпомага екосистема на ЕС от усъвършенствани решения в областта на ИИ за градовете. Повече информация може да бъде намерена на адрес: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/factpages/cityverse>.

⁵⁸ Ще бъдат обявени конкретни мерки в предстоящата стратегия DigitalJustice@2030, чиято цел е по-ефективно правораздаване и намаляване на административната тежест и на разходите, като по този начин се насърчава икономическият растеж.

⁵⁹ Например архитектурни модели, стандарти, спецификации за данни и ИИ, както и регистри на големи езикови модели.

⁶⁰ Този набор от инструменти ще бъде публикуван на уебсайта на *обсерваторията „Public Sector Tech Watch“*, като същевременно *платформата за ИИ по заявка* също ще го популяризира като част от своя портфейл от готови за използване ресурси, за да помогне на публичните администрации да се пренасочат от пилотни проекти към пълномасщабно оперативно внедряване на решения в областта на ИИ. Сценарият PAIR ще бъде предоставен чрез обсерваторията „Public Sector Tech Watch“ и ще бъде допълнен с подкрепа от европейските цифрови иновационни центрове (ЕЦИЦ), които ще бъдат обучени по този аспект и ще подпомагат повишаването на осведомеността.

⁶¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0349>

⁶² Тази мярка подлежи на изпълнение чрез поканата GenAI4EU по програма „Цифрова Европа“ (DIGITAL-2025-AI-08 за периода 2025—2026 г. — *Прилагане на ИИ: генеративен ИИ за публичните администрации*). Поканата има за цел да се ускори приемането на приспособими и възпроизводими решения в областта на генеративния ИИ в публичните администрации чрез подпомагане на до четири пилотни проекта в ключови функционални области, като например основано на данни вземане на решения, оптимизация на вътрешните процеси и операции, повишаване на взаимодействията с гражданите и опростяване на правните и административните процедури.

⁶³ Чрез програма „Еразъм+“ Комисията ще насърчи създаването на публично-частни партньорства и сътрудничество със сектора на образователните технологии във връзка с етичното проектиране, разработване и използване на инструменти с изкуствен интелект в сферата на образованието. Освен това тя ще насърчи ангажирането на множество заинтересовани страни с цел постигане на напредък във връзка с ефективното и отговорно приемане на ИИ в сферата на образованието и обучението, включително чрез целеви действия по линия на центъра за цифрово образование.

⁶⁴ Като се използват предимно създаден в Европа ИИ с отворен код, основан на GPT, и многоезични разговорни агенти, многоезични чатботове.

действие ще подобри качеството на услугите, които се предоставят на гражданите;

- **ще преразгледа Европейската рамка за оперативна съвместимост с цел включване на насоки, които създават условия за политики „ИИ на първо място“ в рамките на европейските публични администрации.**

3. Справяне с междусекторните предизвикателства

Като се основава на амбициите на плана за действие „Континент на ИИ“, стратегията за използването на ИИ е насочена към преодоляването на ключови междусекторни предизвикателства с цел да се ускорят развитието и интеграцията на ИИ във всички стратегически сектори на ЕС и в крайна сметка да се повиши технологичният суверенитет.

3.1. Повишаване на възможностите за европейските МСП

Европейските МСП, които представляват над 90 % от европейските предприятия⁶⁵, са изправени пред трудности във връзка с приемането на ИИ. Много от тях се опасяват, че ИИ е твърде сложен или струва твърде много. Предлаганите на пазара оферти са насочени към по-големи дружества, докато МСП се нуждаят от специално пригодени решения в областта на ИИ, съобразени с техния размер. Те се нуждаят от безпристрастни съвети относно използването на подходящи решения в областта на ИИ. За преодоляването на този проблем Комисията създаде европейските цифрови иновационни центрове в партньорство с държавите членки. Повече от 250 центъра са разположени на местно равнище и подпомагат дружествата в тяхната цифровизация, като са обхванати над 85 % от регионите в ЕС⁶⁶.

Тези центрове промениха своята насоченост и понастоящем представляват центрове за опит в областта на ИИ. Въпросните центрове ще бъдат от решаващо значение като мост между предлагането и търсенето, както и за популяризиране на европейски стек на ИИ. Те ще подпомогнат прилагането на **политиката „ИИ на първо място“** на ЕС, като вземат под внимание необходимото повишаване на квалификацията на работната сила на МСП и ще действат като преференциална точка за достъп до европейската екосистема за иновации в областта на ИИ⁶⁷. Те ще популяризират европейски решения, с които се насърчава растежът на вътрешната многоезична екосистема на ИИ на ЕС, по-специално въз основа на отворен код.

С цел да подпомогне внедряването на европейски решения в областта на ИИ, **Комисията:**

- **ще обяви покана за заявяване на интерес, с която европейските дружества ще бъдат поканени да споделят своите модели на ИИ и системи с ИИ с**

⁶⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sbs_sc_ovw/default/table?lang=en&category=bsd.sbs.sbs_ovw

⁶⁶ [Характеристики и регионално покритие на мрежата от ЕЦИЦ: разгледайте всеобхватния доклад | Мрежа от европейски цифрови иновационни центрове.](#)

⁶⁷ Това ще бъде постигнато чрез подпомагане на организациите да се сдобият с достъп до инфраструктура и хардуер, улесняване на достъпа до данни и тяхното управление, използване на олекотени инструменти с ИИ по разходоефективен и сигурен начин в местни облачни системи, евентуално с отворен код, и предлагане на специални обучения.

мрежата от ЕЦИЦ, която впоследствие може да насърчи мащабното им внедряване във всички европейски стратегически сектори.

3.2. Създаване на условия за работна сила, подготвена да работи с ИИ, в различни сектори

Като се основава на залегналия в плана за действие „Континент на ИИ“ стълб за умения и таланти, стратегията за използването на ИИ има за цел разглеждането на възможностите и рисковете в резултат на трансформацията, породена от ИИ. Чрез нарастващата интеграция на ИИ в стратегическите сектори на ЕС могат допълнително да се автоматизират рутинните задачи и да се насърчи ефективността, както и да се подобрят иновативните практики, творчеството и когнитивното мислене, обхващащи различните професии, включително лекарите, преподавателите⁶⁸ и инженерите. Освен това настоящите данни показват, че ИИ вече подпомага работните места, като значителна част от европейските работници (67 %) посочват, че ИИ им помага да изпълняват своите задачи по-бързо⁶⁹. Същевременно обаче продължават да са налице опасения относно въздействието на ИИ върху качеството на работните места и съкращаването на работни места⁷⁰.

Подходящите умения са предпоставка за гарантирането на отговорно и благотворно използване на ИИ сред всички работници. Придобиването на задълбочена грамотност в областта на ИИ следва да започва на ранно образователно равнище⁷¹ и да продължава до пазара на труда чрез преквалификация и повишаване на квалификацията.

За всеки сектор, обхванат от стратегията, Комисията:

- **ще осигури достъп до практически обучения за придобиване на грамотност в областта на ИИ, специално пригодени за съответните сектори и профили на работни места, чрез Академията за умения в областта на ИИ⁷², която в допълнение към своите предложения ще агрегира обученията, предлагани по други инструменти на ЕС. За предпочитане е обученията да водят до микроквалификации⁷³;**
- **ще насърчи участието на промишлеността в повишаването на квалификацията и преквалификацията в сферата на ИИ, включително чрез Съюза на уменията⁷⁴, и**

⁶⁸ Преподавателите са изложени в по-голяма степен на генеративен ИИ от 90 % от останалите работници ([Хранилище за публикации на JRC — Доклад относно прогнозите в областта на генеративния изкуствен интелект](#)). За да подпомогне преподавателите и специалистите в образованието, Комисията ще осигури практическа подкрепа чрез актуализиране на етичните насоки относно използването на ИИ и на данни при обучението и ученето: [Етични насоки за специалисти в образованието относно използването на изкуствен интелект — европейско пространство за образование](#).

⁶⁹ [Уменията овластяват работниците в революцията на ИИ | CEDEFOP](#).

⁷⁰ [Генеративен ИИ и работни места: глобален анализ на потенциалното въздействие върху количеството и качеството на работните места | Международна организация на труда](#).

⁷¹ С пътната карта за 2030 г. относно бъдещето на цифровото образование и умения Комисията ще спомогне системата и участниците в сферата на образованието да се адаптират към трансформацията, породена от ИИ; ще стимулира придобиването на грамотност и умения в областта на ИИ в рамките на формалното образование и ще подпомогне европейския сектор на образователните технологии.

⁷² В рамките на Съюза на уменията (COM(2025) 90 final) бе обявен преглед на академиите на ЕС, за да се гарантира, че те остават целесъобразни за задоволяване на настоящите нужди.

⁷³ Микроквалификациите биха могли да бъдат от полза при сертифицирането на резултатите от персонализирани възможности за малък по обем учебен опит. Съветът призовава държавите членки да приемат общо определение и подход на ЕС посредством своята препоръка от 16 юни 2022 г. (2022/C 243/02).

⁷⁴ В контекста на искането на Комисията за удвояване на поетите от тях задължения (ангажименти), представляващи част от Съюза на уменията.

ще осигури достъп до допълнителни възможности за обучение на работниците в сектори, преминаващи през реструктуриране или изложени на риск от съкращение на работни места, включително поради ИИ, чрез **гаранцията за умения**, обявена в Съюза на уменията⁷⁵.

Накрая, Комисията ще насърчи практическото използване и широкото внедряване на целесъобразни рамки за компетентностите, като например: **Рамката за цифрова компетентност на гражданите**, която ще бъде актуализирана до края на 2025 г., Рамката за грамотност в областта на ИИ за основното и средното образование и допълнителни рамки за конкретни профили и сектори.

По отношение на секторите с интензивно използване на цифрови технологии, които се нуждаят от секторни таланти в областта на ИИ — като например мобилността, енергетиката, околната среда, културните и творческите индустрии (включително медиите) — **Комисията:**

- **ще финансира програми „ИИ за бизнеса“ (магистърски програми за ръководни кадри)** с цел развитие на хибридни профили, като например инженери в областта на ИИ⁷⁶ със специфични за промишлеността експертни знания, посредством програмата „Цифрова Европа“ и с евентуална подкрепа по линия на „Еразъм+“⁷⁷;
- **ще създаде „лаборатория за предприемачи в областта на ИИ“**, която въз основа на действащи инициативи (например на Европейския институт за иновации и технологии (EIT) и на алианси на европейски университети)⁷⁸ **да обедини брилянтни висшисти в областта на ИИ с наставници по предприемачество** от съществуващи дружества в областта на ИИ, стремящи се да разширят своите модели или да проправят път за бъдещи партньорства.

Съзнавайки последиците, които ИИ ще окаже върху работната сила, както и потенциалните разлики между демографските групи, секторите и регионите, Комисията ще **наблюдава активно въздействието на ИИ върху пазара на труда**, така че да се предвидят нуждите на пазара, да се открият евентуални нарушения и да се подпомогне създаването на подходящи и приобщаващи политики, включително за насърчаване на прехода при уменията и за преодоляване на структурните неравенства (например несъответствия между половете и между поколенията). Резултатите ще залегнат в основата на по-широкообхватната европейска обсерватория за определяне на необходимите умения, обявена в Съюза на уменията.

Участието на работодатели, работници и други социални партньори в открит диалог ще бъде от огромно значение за допълването на това наблюдение.

⁷⁵ В съответствие и с [Пътната карта на ЕС за правата на жените: подновяване на усилията за равенство между половете](#) — Европейска комисия.

⁷⁶ Доклад на JRC показва, че инженерите в областта на ИИ/машинното обучение са сред най-търсените професионални профили в областта на ИИ. Укрепването на тези профили при същевременно разширяване на предлагането на такива умения в рамките на различни дисциплини потенциално би могло да повиши навлизането на ИИ във всички сектори (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC143488>).

⁷⁷ Например чрез Алиансите за иновации и стажовете в рамките на програмата „Цифрова възможност“.

⁷⁸ Например пилотния проект на EIT за основоположници на ИИ: <https://www.eitdigital.eu/eit-ai-founders-club-2025/>

3.3. Подпомагане на ИИ като производствен фактор

ИИ бързо се превръща в основен производствен фактор в днешната икономика, успоредно с традиционни ресурси, като може да приема различни форми. **Моделите на ИИ с общо предназначение** например изпълняват най-разнообразни задачи по гъвкав начин, поради което са от основно значение за множество приложения на ИИ. С оглед на авангардните си способности по-усъвършенстваните модели дават тласък на развитието на **ИИ агенти**, т.е. системи с ИИ, които могат да вземат решения и да извършват действия по независим начин. Това позволява на агентите да разбират реч, да разсъждават относно задачи, да предприемат действия по автономен начин, за да постигнат предварително определени цели, и да взаимодействат със света около тях, като организират взаимодействия, включително с хора.

В допълнение към моделите на ИИ с общо предназначение има и **специализирани по-малки модели**, които се обучават или адаптират да работят най-добре в конкретни области, например поставяне на медицински диагнози, правни проучвания и договаряне с помощта на ИИ, като осигуряват експертна подкрепа по бърз и ефикасен начин. Такива специализирани модели и приложения обикновено се произвеждат чрез дестилация/прецизиране на техните знания в по-олекотена архитектура, подходяща за ефикасно целево внедряване, или чрез интегриране на инструменти, например външни бази от знания ⁷⁹.

Освен това **цифровите близнаци**, които представляват виртуални реплики на обекти или процеси от реалния свят, например цифрово копие на завод, на сграда или дори на човешкото тяло, могат да бъдат допълнени с усъвършенстван ИИ, който да помогне да се предвидят резултатите и да се оптимизира работата чрез моделиране и симулации; те могат също така да генерират синтетични данни, които са изключително полезни за последващото обучение на ИИ.

Постиганият понастоящем напредък по отношение на паметта, мисленето и автономното поведение проправя път към **общ изкуствен интелект (ОИИ)**, т.е. ИИ, който е в състояние да изпълнява всяка когнитивна задача, която може да се изпълни от хората. Моделите на ИИ на технологичната граница, обикновено наричани авангардни модели на ИИ, се оформят като стратегически актив и критичен компонент от технологичния стек на ИИ. За ЕС е приоритет да гарантира, че европейските модели с авангардни способности укрепват суверенитета и конкурентоспособността по надежден и ориентиран към хората начин.

Като се основава на своите активи — изчислителна инфраструктура от световен клас, отлични таланти в сферата на науката, отличителен подход с ясен акцент върху отворения код и безопасността, **Комисията:**

⁷⁹ **Финната настройка** означава да се използва голям, предварително обучен модел на ИИ с общо предназначение, който допълнително да се обучава с данни в конкретна област (например правни, медицински, финансови), за да се специализира за конкретна задача или област. **Дестилацията** представлява техника за компресиране, при която по-малък модел („ученик“) се научава да подражава на поведението на по-голям модел („учител“), като улавя повечето от неговите способности в по-компактна и ефикасна форма. Това е особено полезно при внедряването на ИИ в среди с ограничени ресурси (например мобилни устройства, периферни изчисления).

- **ще стартира и координира инициатива за авангардни модели на ИИ, за да се ускори напредъкът по отношение на способностите на авангардните модели на ИИ в Европа чрез обединяване на водещите промишлени и академични участници в Европа и подпомагане на стратегическите усилия**⁸⁰. Тази инициатива ще се съсредоточи върху отключването на усъвършенствани способности чрез авангардни архитектури на ИИ и качествени данни, като се мобилизира изчислителната способност, която осигуряват инфраструктурните комплекси и гигакомплекси за ИИ. Общността ще бъде обединена чрез покана за заявяване на интерес с цел насърчаване на сътрудничеството. Инициативата ще бъде насочена към затрудненията в екосистемата и търсенето надолу по веригата от страна на европейската промишленост при засилване както на конкурентоспособността, така и на суверенитета при развитието на авангардни модели на ИИ.

Като част от тази инициатива Комисията ще стартира значими конкурси, обхващащи целия ЕС, за разработване на отворени авангардни модели на ИИ, които представляват основният фактор за иновации. Тези проекти ще получат свободен достъп до суперкомпютрите на СП EuroHPC, а отворените им модели ще бъдат предоставени на разположение на публичните органи в цяла Европа, както и на европейските научни и делови среди.

Това действие ще допълни и ще осигури по-нататъшна подкрепа за Европейската стратегия за стартиращи и разрастващи се предприятия⁸¹, която включва Фонд за разрастване в Европа, насочен към мобилизиране на частно финансиране за технологичния суверенитет на Европа, и инициативата „От лабораторията до еднорога“. Освен това с акта за ускоряване на промишлеността ще бъдат внедрени необходимите лостове за стимулиране на промишления капацитет и водещите пазари в ЕС. Приемането на създадени в Европа решения в областта на ИИ в цялата ни промишлена база ще повиши ефикасността и ще модернизира производствените модели и екосистеми.

Енергичната научноизследователска общност в ЕС е крайъгълен камък за стимулирането на иновациите в усъвършенствани модели на ИИ и специализирани приложения. В предстоящата рамкова програма за научни изследвания и иновации⁸² научните изследвания, развойната дейност и внедряването на модели на ИИ и ИИ агенти от следващо поколение се определят като стратегически приоритети за Европа, които да бъдат подкрепени от текущата програма „Хоризонт Европа“, както и предложения Европейски фонд за конкурентоспособност (по линия на следващата МФР). В този контекст е необходима подкрепа за разработването на суверенни способности за авангардни ИИ и ИИ агенти, като сигурността и безопасността представляват неделима част от тях.

Успоредно с това е изключително важно да се стимулират приложните изследвания в областта на ИИ с цел разработване на технологии с въздействие върху широк набор от сектори. За тази цел посредством настоящата програма „Хоризонт Европа“ **Комисията**

⁸⁰ Тази инициатива ще бъде обвързана с Европейския научноизследователски съвет за ИИ.

⁸¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0270>

⁸² Съобщение COM(2025) 543.

ще даде ход на целеви научни изследвания за ИИ агенти от следващо поколение, специално пригодени за ключови сектори, свързани с използването на ИИ.

Докато стратегията за използването на ИИ е насочена към научните изследвания в областта на ИИ с цел усъвършенстване на технологиите с ИИ и внедряването им във всички сектори, **Европейската стратегия за ИИ в науката**, представена успоредно с настоящото съобщение, е съсредоточена върху внедряването на ИИ в научните изследвания във всички научни дисциплини в цяла Европа. В стратегията са очертани конкретни мерки за подпомагане и насърчаване на използването и разработването на ИИ от европейската научна общност. За тази цел **Европейският научноизследователски съвет за ИИ (RAISE)** ще обедини стратегически ресурси (т.е. финансиране, изчисления, данни и таланти), за да се разширят технологичните граници на ИИ и да се оползотвори неговият потенциал за научни пробиви.

RAISE ще функционира в рамките на два основни стълба: а) „Наука за ИИ“, с който се подкрепят фундаменталните научни изследвания за усъвършенстване на основни способности на ИИ, по-специално безопасните и сигурни авангардни модели на ИИ; и б) „ИИ в науката“, с който се насърчава използването на ИИ за постигане на напредък в различни научни дисциплини. Освен това чрез RAISE ще се насърчават активно взаимодействията между тези два стълба, което ще създаде условия за съвместно развитие на ИИ и науката. В тази връзка Комисията ще доразвие концепцията за RAISE, включително неговата структура на управление, и ще постави началото на пилотен етап, както е обяснено допълнително в Стратегията за ИИ в науката. Като част от това усилие ще бъдат обединени подбрани водещи европейски лаборатории за ИИ, така че да се създаде уникален екип от специалисти в областта на ИИ, който ще допринесе за инициативата за авангардни модели на ИИ.

3.4. Гарантиране на доверие в европейския пазар

В плана за действие „Континент на ИИ“ Комисията поема ангажимент за ясно и опростено прилагане на Акта за изкуствения интелект, което благоприятства иновациите. Вече са в сила забраните за практики с неприемливи рискове, както и задълженията, свързани с моделите на ИИ с общо предназначение. Съответните инициативи, като например кодексът за поведение в областта на ИИ с общо предназначение⁸³, насоките на Комисията⁸⁴ и Пактът за ИИ, осигуряват яснота по отношение на приложимите правила и подпомагат тяхното прилагане. Въпреки това обратната връзка от заинтересованите страни показва, че несигурността и липсата на насоки представляват най-големите пречки за прилагането на Акта за изкуствения интелект, като забавят внедряването на ИИ. Като част от стратегията за използването на ИИ Комисията ще повиши своите усилия за постигане на съответствие с Акта за изкуствения интелект.

Първо, както бе обявено в плана за действие „Континент на ИИ“, Комисията създаде **бюрото за съдействие във връзка с Акта за изкуствения интелект**⁸⁵ — център за достъп до цялата относима информация относно Акта за изкуствения интелект,

⁸³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/contents-code-gpai>

⁸⁴ Комисията публикува насоки относно обхвата на задълженията за моделите на ИИ с общо предназначение, определението на система с ИИ и забранените практики в областта на ИИ съгласно Акта за изкуствения интелект.

⁸⁵ <https://ai-act-service-desk.ec.europa.eu>

ориентиране в неговото съдържание, разбиране на начина, по който се прилага, и получаване на персонализирани отговори на всеки въпрос, свързан с прилагането му. Бюрото включва единна информационна платформа с интерактивни инструменти, по-специално **инструмент за проверка на съответствието**, който помага на заинтересованите страни да определят дали подлежат на правни задължения, както и да разберат мерките, които трябва да предприемат с цел постигане на съответствие.

Второ, Комисията ще изготви допълнителни насоки относно практическото прилагане на Акта за изкуствения интелект. По-специално **Комисията ще отдаде приоритет на:**

- **насоките относно класифицирането на системи с ИИ като високорискови;**
- **насоките относно взаимодействието на Акта за изкуствения интелект с други актове от правото на Съюза при обхващане на относимото секторно законодателство (например транспорт, машини, радиооборудване).**

Накрая, значителен брой държави членки все още не са създали отговорните национални компетентни органи. Комисията ще ускори действията, за да гарантира, че тези развития няма да застрашат успешното прилагане на Акта за изкуствения интелект.

4. Създаване на единен механизъм за управление

Стратегията за използването на ИИ не е инициатива от горе надолу, а усилие с приобщаващ характер. За да структурира постоянен диалог относно ИИ и да осигури на заинтересованите страни от съответните сектори възможност за активно участие при създаването на политиката за ИИ, **Комисията:**

- **ще превърне настоящия Алианс за ИИ в координационен форум за заинтересовани страни за използването на ИИ⁸⁶ и създателите на политики.** Чрез присъединяването към „Алианса за използването на ИИ“ заинтересованите страни ще могат публично да изразят своя интерес да участват в работните потоци в сектора, като ще получат пряк достъп до създателите на политики с цел обсъждане на въздействието, пречките и възможностите за конкретни секторни решения в областта на ИИ. Алиансът ще служи като **входна точка**, като ще работи в тясно сътрудничество с останалите консултативни инициативи относно ИИ (включително секторни, регулаторни, научноизследователски и иновативни) и ще ги допълва, свързвайки заинтересованите страни със съответните дискусии⁸⁷. Той ще осигури възможност за работа в мрежа между партньори, както и между доставчици и ползватели на решения в областта на ИИ — например чрез свързване на даден разработчик на инструменти за постигане на съответствие с лицата, които евентуално ще ги приемат. Службата по ИИ, която е отворена за всички сектори, съответните академични кръгове и организации на гражданското общество, **ще организира ежегодни събирания с цел обсъждане на**

⁸⁶ Понастоящем заинтересованите страни включват търговски асоциации или сдружения на потребителите, организации на гражданското общество, дружества, консултантски фирми, граждани, финансови институции, правителствени или публични органи, научноизследователски и технологични организации, социални партньори, университети/висши учебни заведения, организации, представляващи религиозни или философски общности.

⁸⁷ Чрез него ще бъдат създадени връзки например със структурата за управление на Европейския научноизследователски съвет за ИИ (RAISE), както и със съществуващото европейско партньорство в областта на ИИ, данните и роботиката. Освен това Пактът за ИИ ще продължи да действа като ключов канал за комуникация със заинтересованите страни по регулаторни въпроси, а Комисията ще гарантира, че входните данни се допълват.

политиките в областта на иновациите по отношение на ИИ и ще създаде секторни съвети за обсъждане и наблюдение на прилагането на стратегията. Освен това постоянното сътрудничество между Алианса за използването на ИИ, Съвета по ИИ и RAISE ще улесни превръщането на ценните научни изследвания в разработки, които достигат до европейския пазар;

- **ще създаде обсерватория за ИИ⁸⁸, за да осигури надеждни показатели за оценка на въздействието на ИИ в изброените понастоящем и в бъдещите сектори, наблюдението на развитията и тенденциите, както и на промените, които може да породи ИИ на пазара на труда. Въз основа на дейностите по наблюдение Комисията ще отправи предложение за цел за публични и частни инвестиции в областта на ИИ в контекста на Цифровото десетилетие⁸⁹. Освен това обсерваторията ще подпомага организирането на секторните дискусии. Тя ще се използва за политически анализ и вземане на решения, както и за информиране на общността в областта на ИИ и по-широката общественост относно новите развития в тази област.**

Съветът по ИИ, създаден съгласно Акта за изкуствения интелект, ще продължи да действа като основния дискуссионен форум относно ИИ⁹⁰ с държавите членки и редовно ще се информира за дейностите по линия на Алианса за използване на ИИ. Чрез подконфигурацията на Съвета по ИИ, насочена към иновациите, ще продължат да се полагат усилия за наблюдение на националните стратегии за ИИ и **ще се улесни обменът на най-добри практики между държавите членки, включително за публичния сектор. В този контекст Комисията призовава държавите членки да съгласуват националните си стратегии за ИИ със секторния подход, представен в настоящото съобщение.**

⁸⁸ Обсерваторията за ИИ ще използва, наред с другото, официалните статистически данни относно внедряването на ИИ от предприятията в различни икономически сектори и други статистически данни относно въздействието на ИИ върху обществото, които вече са публикувани от Евростат и от държавите — членки на ЕС.

⁸⁹ Със стратегията за използването на ИИ и в тясно сътрудничество с ОИСР Комисията разработи методика за измерване на публичните и частните инвестиции в ИИ, съгласувана с подхода на политиката на ЕС в областта на ИИ (https://www.oecd.org/en/publications/advancing-the-measurement-of-investments-in-artificial-intelligence_13e0da2f-en.html).

⁹⁰ Екосистемата на Съвета по ИИ за иновации в областта на ИИ ще бъде основната работна група, която ще се занимава с прилагането на стратегията за използването на ИИ. Дейностите, свързани с прилагането на **координирания план за изкуствения интелект**, ще бъдат съгласувани със съдържанието на настоящата стратегия и ще се извършват в съответствие с нея. Европейският комитет за иновации в областта на данните ще продължи да служи като основния форум за обсъждане на свързани с данните проблеми в подкрепа на ИИ и на по-широката рамка на политиката в областта на цифровите технологии.

ЕС счита ИИ за стратегическа глобална технология и се позиционира като проактивен, сътруднически и надежден партньор, който желае да дава пример и да работи в сътрудничество в международен план, защитавайки същевременно своите интереси, сигурност и ценности. Бъдещата международна ангажираност ще надгради и разшири солидната основа на двустранното сътрудничество и активното участие във всички съответни международни форуми и инициативи в областта на ИИ (Г7, Г20, Глобалното партньорство в областта на ИИ, ОИСР, Съвета на Европа, Мрежата от институти за безопасност и сигурност в областта на ИИ, срещите на върха в областта на ИИ и системата на ООН)⁹¹. ЕС също така ще продължи да работи по осигуряването на

⁹¹ Въз основа на приемането на Глобалния цифров пакт през септември 2024 г. Европейската комисия подкрепя i) глобалния диалог относно управлението на ИИ, организиран в рамките на седмицата на високо равнище на ООН през септември 2025 г., включително неговите цели за изграждане на безопасни, сигурни и надеждни системи с ИИ, и ii) създаването на независима международна експертна група в областта на ИИ.

надеждни трансгранични потоци от данни — основен елемент за развитието на ИИ — с партньори със сходни възгледи в рамките на двустранни и многостранни търговски споразумения, както и в рамките на Г7, Г20 и ОИСР. Освен това ЕС подкрепя технологиите в областта на ИИ, които са в полза на обществата, и преследва политики за използване на ИИ в името на общественото благо⁹².

В резултат на промените в глобалната среда, значението и нуждата от категорична ангажираност в областта на ИИ, включително в синхрон с най-близките ни съюзници, са по-големи от когато и да било и само ще продължат да нарастват. Тъй като външната зависимост на стека на ИИ от държавни и недържавни участници може да бъде използвана като оръжие, повишавайки по този начин рисковете за веригите на доставки, за Европейския съюз е изключително важно да увеличи своите усилия. В съответствие с това ЕС работи в тясно сътрудничество със своите държави членки по различни работни направления в областта на икономическата сигурност, включително предстоящата доктрина за икономическа сигурност, с цел да се преодолеят тези предизвикателства⁹³.

Неотдавнашните инициативи на ЕС, по-специално инфраструктурните комплекси и гигакомплекси за ИИ, представляват радикална промяна в усилията на ЕС за укрепване на устойчивостта. Тези инициативи, наред със засилените и нарастващи инвестиции в областта на авангардните модели на ИИ, са важни за готовността на ЕС. В допълнение към надзора от страна на Европейската служба по ИИ в контекста на Акта за изкуствения интелект с цел смекчаване на предизвикателствата, свързани с безопасността, ЕС си сътрудничи в международен план за обединяване на силите и борба с опасностите, породени от злонамерени ползватели. Така ще се използват и надградят стратегическите активи и силните страни на ЕС — като таланти, научни изследвания, промишлена сила (включително промишлени данни) и големия единен пазар с единни правила — и ще бъдат внедрени в международен план като част от технологичното предложение на ЕС за изграждане на партньорства и алианси по целия свят, както е посочено в публикуваното наскоро Съвместно съобщение „Международна стратегия на Европейския съюз в областта на цифровите технологии“⁹⁴. Ще се обърне особено внимание на потенциала за интеграция на ИИ и за взаимноизгодно сътрудничество със страните кандидатки и най-близките съседни държави, които ще участват в прилагането на стратегията.

5. Заключение

Стратегията за използването на ИИ е предвидена да подпомогне промишлените отрасли и публичния сектор, така че да придобият по-добра представа какво може да прави ИИ, в кои сфери е ефективен и как може да осигури конкурентно предимство. С нея организациите се насърчават да поставят по-забележимо ИИ на преден план в усилията си за решаване на проблеми. Със стратегията се предлагат универсални и секторни действия на политиката, като така се осигурява образец, който подпомага внедряването и увеличаването на мащаба на целесъобразни решения в областта на ИИ. С нея се създава единен механизъм за управление, като се насърчава диалогът между създателите на политики и общностите в различни сектори. Тя свързва и укрепва инструментите,

⁹² Комисията участва например в центъра за ИИ за постигане на устойчивост (<https://www.aihubfordevelopment.org/>).

⁹³ https://commission.europa.eu/document/download/4047c277-f608-48d1-8800-dcf0405d76e8_en

⁹⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/library/joint-communication-international-digital-strategy-eu>

свързани с ИИ, служейки като подробен план за пълното приемане и интегриране на ИИ в стратегическите сектори на ЕС, което води до укрепване на континента на ИИ.